יום א', ו' בניסן תשס"ז (24 במרץ)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע שמח ושבוע טוב!

היום, **ו' בניסן**, [31.3.1925] **נוסדה עפולה**, יישוב עירוני בלב ההתיישבות החקלאית בעמק יזרעאל. עפולה היא עיר במחוז הצפון בישראל. עפולה שוכנת בלב עמק יזרעאל המערבי במחצית הדרך שבין צומת מגידו לבין העיר נצרת. היא הוכרזה כעיר בשנת 1972. לפי נתוני הלמ"ס (הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה) נכון לדצמבר 2005, יש בעפולה 39,100 תושבים: 99.4% מהאוכלוסייה הם יהודים ואחרים שהם אינם ערבים. האוכלוסייה גדלה בקצב גידול שנתי של 0.7 אחוז.

האזור בו שוכנת היום העיר עפולה שוכן בלב עמק יזרעאל הפורה והמיושב, ששימש כמרכז לתרבויות רבות בעברה של ארץ-ישראל. היישוב בעפולה קיים מזה אלפי שנים. תל ארכיאולוגי הקיים בלב העיר כולל 10 שכבות המעידות על יישוב כמעט רציף של העיר למן התקופה הכלכוליתית המאוחרת ועד לתקופה האיובית במאה ה-13. התל, נחפר על ידי הארכיאולוג **אלעזר ליפא סוקניק** בשנות ה-30 ולאחר מכן בידי ארכיאולוגים נוספים בשנות ה-50.

השם עפולה נזכר לראשונה בכתבי המארות המצרים מן המאה ה-19 לפני הספירה בצורה "**עפל**". נראה כי היה קיים במקום יישוב כנעני, ולאחריו יישוב עברי, בנחלת **שבט מנשה**. לאחר חורבן ממלכת ישראל נמשך היישוב בעיר, והחפירות מראות על שרידים מועטים מן התקופה הפרסית ועד לתקופה הרומאית, ולאחריה. בימי הביניים היתה במקום נקודה צלבנית מבוצרת.

בתקופה העות'מאנית היתה העיר נחלתה של משפחת סורסוק העשירה, ששכנה בביירות, שרכשה את אדמות עמק יזרעאל בשנות ה-70 של המאה ה-19. במקום בו נמצאת כיום עפולה היתה מעין אחוזה של משפחת סורסוק שכללה כמה בניינים, בנקודה שכונתה "אל פולה". בשנת 1904 נחנכה "**רכבת העמק**" בין חיפה לבית שאן, שכללה תחנה בעפולה. בשנת 1917 שימש המקום כבסיס לצבא התורכי, ובשנת 1918 נכבש על ידי הבריטים. בשנת 1922 הוקם בית ספר לרגלי גבעת המורה, וב-1923 הוקם במורדות גבעת המורה בית החולים "**העמק**".

העיר העברית עפולה נוסדה, כאמור, היום בשנת 1925 על ידי חברה ציונית מיישבת בשם **קהילת ציון אמריקאית**. עוד לפני היווסד עפולה הקימו התורכים בסיוע גרמני בשנת 1905 תחנת רכבת של מסילת הברזל שהובילה מחיפה לסוריה, שהסתעפה מ"מסילת הברזל החיג'אזית". בימי המנדט הבריטי נקרא קטע המסילה שבין עפולה לבית שאן בשם רכבת העמק. רכבת העמק חדלה לפעול במלחמת השחרור.

חברת קהילת ציון אמריקאית הועידה לעפולה את התפקיד להיות המרכז העירוני לקיבוצי ומושבי עמק יזרעאל, שיתן להם שרותים מסחריים ותרבותיים. החברה מכרה את המגרשים למתיישבים מיועדים בשני מקומות, בארה"ב ובפולין. רוב רוכשי המגרשים בארה"ב לא באו

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון** בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום א', ו' בניסן תשס"ז (24 במרץ)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

להתיישב בעפולה וראו ברכישת מגרש בה משהו שבין תרומה להתיישבות הציונית לבין השקעה לאחרית הימים. (עיר נוספת בארץ שנבנתה על אדמות שנרכשו על ידי חברת קהילת ציון אמריקאית הייתה **הרצליה**. יהודי פולין שקנו מגרשים בעפולה אכן באו להתיישב בה, והם היו ראשוני המתיישבים בעיר שנוסדה במקום בשנת 1925. רבים מרוכשי המגרשים בפולין נספו בשואה ועם גל העלייה מארצות חבר העמים בשנות התשעים הגיעו גם יורשים של אחדים מהם שדרשו את ירושתם... [http://he.wikipedia.org/wiki/עפולה]

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון** בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל